

Cena **15** gr.Dziś **8** stron

# KURJER POWSZECHNY

WYCHODZI CODZIENNIE RANO

Redakcja i Administracja:  
Kraków, Rynek 6. l. p. tel. 120-76.  
Lwów, Mochnickiego 1. 48  
Telefony: 53-79, 7-40, 92-46, 46-34.

REDAKTOR NACZELNY JAN MATYASIK

P.K.O. 503.750

PRENUMERATA  
z dostawą do domu (rozwinięciem lub  
poztą) miesięcznie . . . . . 4 zł.  
bez dostawy tj. przy odbiorze w kram-  
tach wydawn. miesięcznie . 3.50 zł.

Rok VII.

Kraków-Lwów poniedziałek 22 października 1934

Nr. 291 ABC

## Powstanie Światowej Unii Antyżydowskiej

**„Położyć kres pasożytniczemu życiu żydostwa!”**

WARSZAWA, 21. 10. (tel. wł. — G.). Katolicka Agencja Prasowa donosi z Genewy: W dniach od 22 do 26 września obradował Międzynarodowy Kongres Przeciwydowski w Bellinzona w Szwajcarii nad rozwiązaniem tak palącej sprawy, jaką jest zagadnienie żydowskie. Reprezentowane było 27 państw. Komisja studjów tegoż Kongresu, pracująca od roku 1923 uchwaliła co następuje:

Czas studjów nad zagadnieniem żydowskim minął, obecnie czas rozpocząć prace nad jego rozwiązaniem. Komisja studjów postanowiła przeto przemianować się na „Towarzystwo propagandy i czynu pod nazwą „Światowej Unii Antyżydowskiej” (Union Antijudaïque Universelle). Celem ma być praca nad rozwiązaniem zagadnienia żydowskiego.

Nowozałożona Unia zwraca się pod adresem wszystkich narodów z zapowiedzią, antyżydowskiego kongresu światowego, który ma się zastanowić nad następującymi punktami:

1) ustalić program działania, by położyć kres pasożytniczemu życiu żydostwa przez wyeliminowanie tegoż z pośród własnych państw i osadzenie go na wolnym terytorium tak wielkiem, by mogło całe żydostwo pomieścić. Tem tery-

torium nie może być Palestyna.

2) utworzenie stałego centralnego Biura Unii.

3) zapoczątkowanie miesięcznika, jako organu Unii.

4) wydanie odezwy do wszystkich narodów. Odezwa ta ma zawierać oświadczenie, że każdy naród posiada prawo wolnego rozwoju na swym terytorium wolnym od żydowskiego pasożytnictwa i jego międzynarodowych intryg, które narażają pokój światowy na szwank, przez to, że niszczą braterstwo cywilizacyjne ludzkości.

5) Unia winna poczynić starania, by usuwać wszelkie tak długo już istniejące ze strony żydostwa nadużycia, sklerowane przeciwko ogólnym interesom ludzkości.

Na czekając na otwarcie Kongresu Unia uchwaliła założenie natychmiastowe Biura Centralnego, którego siedzibą będzie kolejno jedno z państw wchodzących w skład Unii. Do centralnego biura weszli przedstawiciele Anglii, Holandji, Francji, Niemiec, Szwajcarii i Węgier z zastępczymi delegatami Turcji i Polski.

## Oredzie misyjne do świata katolickiego przez radio watykańskie

MIASTO WATYKAŃSKIE, 21. 10. (KAP). Przewodn. Papieskiego Działu Rozkrzewiania Wiary, arcybiskup Salotti wystąpił dziś, podobnie, jak każdego roku, za pośrednictwem radia watykańskiego z oredziem misyjnym, skierowanym do katolików całego świata.

Oredzie to, przypominające, że przedostatnia niedziela października jest „dniem misyjnym”, było obrazowym przedstawieniem bohaterskiego dzieła misjonarzy, ich pracy, walk, cierpień, ofiarnego samozaparcia, a także zwycięstw, odniesionych w imię Zbawiciela na nieogarniętych terenach apostołskiego trudu.

Odezwa wzywa wszystkich wiernych,

by więcej modlili się na intencję misjonarzy i by czynem stwierdzili swoją życzliwość wobec tych rozlicznych dobrodziejstw duchowych, kulturalnych i społecznych, których twórcami w imię postępu społeczności ludzkiej są ci bohaterowie. Każdy katolik winien poczuwać się w sumieniu swym do obowiązku okazania pomocy tym apostołom, którzy dalekim krajom niosą skarby jedynej wiary, a wielu ludom dają jednocześnie ojczyznę, historię i cywilizację.

Oredzie, którego zakończenie było serdecznym hołdem dla bohaterów apostołatu, nadane zostało m. in. w języku polskim o godz. 11 m. 45.

## Związek Wyzwolenia Wilna

Wedle doniesień pism kowieńskich — („Liet. Žinios” Nr. 235) 14-go października r. rozpoczął się w Kownie dzieła wyz. Związku Wyzw. Wilna. W zjeździe wzięli udział przedstawiciele 385 oddziałów ZWW. i mnóstwo gości. Różne organizacje i osobistości pozdrowiły zjazd słowem lub pismem. M. in. nadesłał pozdrowienie rektor uniwersytetu prof. Römer, oświadczając, że należy kontynuować walkę o oderwane obszary i miasta Litwy, jak Wilno i Tyłża. Na zjazd przybył premier Tubelis, który wygłosił okolicznościowe przemówienie.

Przez ZWW. prof. M. Birżyszka wygłosił sprawozdanie z działalności Związku, w którym stwierdził:

— Z powodu braku pieniędzy niewiele można było zdziałać. „Prasa polska zbyt mało rozdmuchuje znać ZWW., niekiedy jednak w prasie polskiej również ukazują się wiadomości prawdziwe o ZWW. Związek liczy obecnie w Litwie 489 oddziałów i 29 tys. członków. Zagranicą ZWW. posiada 16 oddziałów. W Litwie oddziałów niarejestrowanych. Organ Związku „Musu Vilnius” jest już tak rozpowszechniony, że nie przynosi deficytu. Poza Związek sprzedaje w r. b. 70 tys. egzemplarzy różnych druków i wydawnictw. Związek opiekuje się Litwinami wileńskimi, którzy zbiegli na Litwę, założono dla nich internat, gdzie mają utrzymanie. Jednocześnie wyszukują się im pracę. Z inicjatywy Związku zbierano też ofia-

ry na rzecz głodujących Wilnian (tu p. Birżyszka odczytał pozdrowienie, otrzymane od Litwinów wileńskich). Zw. Wyzwolenia Wilna powinien wejść w ściślejszy kontakt ze społeczeństwem, a przede wszystkim ze społeczeństwem wileńskim, należy odwiedzać Wileńszczyznę i przyglądać się życiu ludzi po tamtej stronie. Poza to należy propagandę wileńską rozszerzyć zagranicą. Trzeba też zbliżyć się z ujarzmionymi przez Polskę narodowościami.”

Następnie prof. Birżyszka złożył w zastępstwie nieobecnych księdza Kernesza sprawozdanie z działalności Żelaznego Funduszu Wileńskiego: w 1932/33 roku zebrano ofiar 5.037.56 litów, za znaczki uzyskano 65.589,56 litów, za paszporty wileńskie 36.316 lt., procentów od kapitału 5.685.40 litów, ogółem dochodów 169.917,04.

## Zgon księcia Wołkońskiego, kapłana-konwertyty

MIASTO WATYKAŃSKIE, 21. 10. (KAP). Dziś zmarł nagle kapłan Aleksander, książę Wołkoński. Zmarły pochodził ze znanej arystokratycznej rodziny rosyjskiej. Urodził się w Petersburgu w 1866 roku. Do wybuchu rewolucji był attaché wojskowym przy ambasadzie rosyjskiej w Rzymie. Porzuciwszy służbę wojsko-

wa, oddał się pracom naukowym i wykładał język oraz literaturę rosyjską w Papieskim Instytucie Wschodnim. Głęboko religijny w r. 1930 przyjął święcenia kapłańskie w obrządku bizantyjsko-słowiańskim. W ostatnich latach ogłosił szereg prac historycznych i apologetycznych. Życzliwą opieką otaczał swych rodaków emigrantów.

## Z LWOWSKIEGO SPORTU

### Pogoń - Polonia 2:1 (1:0)

Spotkanie wczorajsze było typowym pokazem wszystkich wad naszej ekstraklasy piłkarskiej. Obie drużyny uwzięły się, aby zademonstrować w całości to wszystko, co stanowi nasze bolączki w tej dziedzinie sportu; a że czyniły to w sposób nieco humorystyczny, widzowie reagowali od czasu do czasu wybuchami szczerzego śmiechu. Nastrój więc panował zlekka sielankowy.

Gdyby tak nieszczęśliwej piłce, kopanej bez celu i planu dano mowę, zdumieni gracze usłyszeli by zapewne stek kwiecistych, w stylu Bliskiego Wschodu przekleństw. Niestety, piłka milczała, zato gracze Polonii przypomnieli widzowi, że mają języki. I tu piszący te słowa odkrył przyczynę kiepskiej lokalnej Polonii w tabeli ligowej: drużyna warszawska za mało gra a za dużo mówi. Niema nic gorszego jak niesforna i kłótniwa jedenastka na zielonej murawie. Trzeba przyznać, że gospodarze byli pod tym względem nieco powściągliwsi i techniczniej o cień może lepsi.

W tych warunkach, rzecz prosta, naturalnie zdobyte bramki nie mogły rozstrzygnąć spotkania. Mogły to zrobić tylko rzuty karne — i tak się też stało. Sędzia p. Rutkowski, podcykował ich aż trzy (jeden niewyzyskany przez Polonię).

Sam przebieg gry, aż do 38 minuty pierwszej połowy bezbramkowy, wykazał absolutną niezaradność obu ataków. Pudłowanie z kilku kroków było tak częste, że aż dziw brał, gdzie ci gracze mają oczy? Dopiero wolny bity przez Niechciola w odległości 20 m. od bramki Polonii, przynosił gospodarzom prowadzenie. Stan 1:0 utrzymuje się do przerwy.

Po pauzie zabawa trwa w dalszym ciągu. 22 zawodników pracuje niestrudzenie nad... utrzymaniem wyniku. Jedyne sędzia nie rozumie intencji drużyn i dyktuje w 30 min. rzut karny, który Łańko bardzo pięknie przestrzelił. Dopiero w pięć minut później Niechciol zapewne rozżalony za sfaulowanie go przed samą bramką Polonii strzela precyzyjnie a nieuchronnie gola. Tak goście jak i gospodarze mają jeszcze parokrotnie okazję do zmiany wyniku, nie dochodzi jednak do tego, — i jedyny punkt dla Polonii pada znów z odległości 11-tu metrów.

Z pośród obu drużyn niepodobna specjalnie nikogo wyróżnić. Obaj bramkarze przeciętni, z czwórki obrońców najlepszy Jeżewski, w ataku gospodarzy niezły był tym razem Zimmer no i zdobywca obu bramek Niechciol.

Sędzia na poziomie obu zespołów publiczności ok. 1.500 osób.

W. R.]

## Nowe prześladowania duchownych w Meksyku

PARYŻ 21. 10. (PAT) Z Meksyku donosi: Parlament przyjął uchwałę domagającą się, aby prezydent Rodriguez wydał z Meksyku wszystkich biskupów i arcybiskupów katolickich.

## Okupacja dworca kolejowego przez bandytów

CZERNIOWCE 21 10 (PAT) W Besarabji w powiecie Bielce Wielkie dokonano niezwykłego zuchwałego napadu na stację kolejową Rediur, 15 napastników uzbrojonych w rewolwery i karabiny, oraz granaty ręczne, obsadziło dworzec, zajęło telegraf i telefon, przecinając przewody i zamknęło wszystkich podróżnych oczekujących na pociąg, w poczekalni I. klasy. Łupem bandytów padła kasa bufetowa, kasy biletowej nie zdołali jednak obrabować, gdyż naczelnik stacji zdołał kasę zamknąć i zbiec. Na sygnał nadejścia pociągu bandyci zbiegli. — Wszystkie oddziały żandarmerji z Bielce i Kiszyniowa wszczęły pościg.

## Obrońca Zaborowskiej zabiega o zwolnienie klientki

WARSZAWA 21. 10. (tel. wł. G) Dzisiaj zgłosił się do prokuratury obrońca Heleny Zaborowskiej, zawieszanej przez władze administracyjne w urzędowaniu w Związku chrześcijańskiej służby domowej. Obrońca zabiegał o zwolnienie aresztowanej za kaucją. Władze prokuratorskie nie zgodziły się jednak na to, jak również odmówiły zwolnienia na widzenie się obrońcy z Zaborowską.



## Kościelne pogrzeby Poincarego i Barthou

Jak wiadomo, pogrzeb min. Barthou odbył się z całym ceremoniałem świeckim, przewidzianym w podobnych wypadkach. Na wyraźne żądanie jednak jego rodziny, zwłoki wystawione były w kaplicy i pochowane w asyście kleru.

Również i jedyny syn ministra, który zginął jako ochotnik na froncie, umierał śmiercią godną wierzącego i praktykującego chrześcijanina.

Tak samo z udziałem kleru pochowany zostanie Poincaré, choć pogrzeb jego odbyć się ma na koszt państwa. — Tegoż samego Poincarégo, który w swej działalności politycznej i społecznej szedł w jednym szeregu z antyklerykalną lewicą, który publicznie w Izbie deputowanych oświadczył dep. Benoistowi, że „religia jest tak przepaścią, która go dzieli od rzeczywistości”.

Fakty te dowodzą jasno, że w społeczeństwie francuskim dokonuje się zasadnicza ewolucja, że społeczeństwo to odczuwa coraz silniej potrzebę oparcia się o wiarę i religię.

Ze reakcja ta przybiera coraz silniejsze formy, — mamy na to świeży dowód na innym froncie.

W małej wiosce St. Vigor d'Ymonville był nauczycielem niejaki Darjusz Le Corre, zdeklarowany komunista. Na skutek energicznej postawy rodziców nie chcących dopuścić do demoralizowania ich dzieci, władze szkolne przeniosły komunistę-nauczyciela do innej miejscowości, Pierreville.

Gdy jednak Le Corre zjawił się tam celem objęcia służby — zastał budynek szkolny zamknięty. Cała wieś zablokowała wejście do szkoły, wzbraniając mu dostępu. Zjechał inspektor szkolny — rozpoczęło się śledztwo. Mieszkańcy wioski kategorycznie oświadczyli, że nie będą pusiłali swych dzieci do szkoły, w której wykładać będzie Le Corre, i ostatecznie władze zmuszone były ustąpić: Le Corre został odwołany.

## Nowe zwiększenie opłat szkolnych

Do 1 października 1934 uiszczano się opłaty szkolne za pośrednictwem Pocztovej Kasy Oszczędności, co nie pociągało za sobą dla wpłacającego dalszych wydatków.

Obecnie jednak trzeba jeszcze oprócz tej opłaty, — którą tak ciężko jest składać, w szczególności emerytom, albo im ich dzieci nie uzyskują żadnych zniżek, a nadto z emerytur zmniejszanych co kilka miesięcy, — uiszczać wysokie należności dla tej Kasy za przyjęcie tych opłat, na jakie same uszczupliło się odżywienie i inne potrzeby nie tylko dzieci.

I dzieje się to mimo, że Kasa ta zarabia na wpłaconych do niej pieniądzach, obracając nimi zadarmo aż do czasu przeniesienia ich na rachunek odnośnej szkoły.

Chcąc uniknąć tej niestosownej nadpłaty, chciałem opłatę tę uiszczyć w Kasie Skarbowej i w Banku Polskim na rachunek Skarbu Państwa lub szkoły odnośnej. Odmówiono mi jednak przyjęcia. Kiedy zaś zwróciłem uwagę, że przed wojną można było to czynić i było do brze, powiedziano mi, że to był biurokracizm, a teraz musi być tak. Wolno jednak sądzić, że nie był to biurokracizm, lecz przeciwnie, będące obowiązkiem władz ułatwianie życia tak ludności, jak przyspieszenie wpłat do Kas Skarbowych, co jest właśnie w interesie Skarbu Państwa.

Może więc w myśl tak głoszonych hasel: „w trosce o... twarz ku szaremu człowiekowi, na froncie... i t. p. nastąpi zarządzenie, aby z powodu wprowadzenia tak dalece krzywdzących opłat przyjmowały opłaty szkolne dyrekcje szkół, lub Kasy Skarbowe.

Jeżeli się twierdzi, że jest tak dobrze, a nawet coraz lepiej, to trzeba to udowodnić. Nadewszystko zaś pamiętać należałoby o zasadzie, że dobra administracja, jest najlepszą polityką. Jaką zaś jest administracja nasza, odczuwamy na każdym kroku.

Emeryt.

**Ogłoszenia w „Kurjerze” są skuteczne i tanie!**

# Sprawa Nowakowskiego

## Groźba eksmisji artysty

Oleksy Nowakowski nie szuka rozgłosu, żyje zdala od ludzi w samotnej swej pracowni poświęcony całkowicie sztuce. Dwie tylko nci wiążą go z do- czasnością: miłość do synów i niewygasała miłość do żony, zmarłej przed laty. Więc i to uczucie oddala go od rzeczywistości.

Mało tylko wtajemniczonych zna twórczość artysty, wystawia on bowiem rzadko. Nie ulega jednak żadnej wątpliwości, że Nowakowski, przybyły z dalekiej Ukrainy, aż z pod Kijowa, dawny wychowanek Akademii Krakowskiej, który osiadł na stałe we Lwowie jest najpoważniejszym i najwybitniejszym przedstawicielem sztuki ukraińskiej. Nie czas tu i miejsce na rozważanie elementów, które składają się na twórczość Nowakowskiego. Na kształtowanie się jej wpłynęło przedewszystkiem środowisko krakowskie, z którego sztuką związany artysta jest silnie. Frzychodzą jednak do głosu pierwiastki własnej, niezwykle silnej indywidualności, to też z postępem dalszej ewolucji przewyższa Nowakowski zwyczajnie problemy, jakie przynosi malarstwo doby ostatniej. I właśnie w chwili, gdy artysta stanął może u zenitu swej twórczości — ostatnie dzieła świadczą o tem niezbitcie — grozi mu utrata dachu nad głową. Takim bywa zetknięcie się artysty z rzeczywistością, artyści, który nie schlebiał nigdy dla łatwych zysków tłumom.

Nowakowski mieszka przy ul. Ziemiańskowskiego 2, w domu, stanowiącym własność Muzeum Nar. Ukraińskiego we Lwowie. Z kuratorem i fundatorem tejże instytucji, metropolitą Szeptyckim, zawarł artysta przed „arty” umowę, mocą której w razie niedysponowania odpowiednią sumą pieniędzy miał on oddawać do zbiorów Muzeum Ukr. jeden ze swych obrazów, którego wybór zależał miał wyłącznie od wyboru samego artysty. I tak też znalazł się w galerii Muzeum szereg jego wspaniałych dzieł. W miarę możliwości uiszczał też należność w gotówce. Aż przyszła ogólna zmiana stosunków gospodarczych, którą najboleśniej odczuć

muszą artyści sztuka bowiem okazuje się — pozornie — niepotrzebnym luksusem.

Wreszcie Dyrekcja Muzeum, której Nowakowski zalegał z czynszem, domaga się swych należności kategorycznie, wobec czego artysta w porozumieniu z kuratorem instytucji, księdzem Metropolitą, którego opieką zawsze się szczylił, odsyła do dyspozycji jego obrazy. Zamiast należnych według umowy czterech obrazów, daje pięć i dwa duże rysunki. Oczywiście dzieła pierwszorzędnej jakości, które winny zadowolić „wierzyciela”. Lecz nie, grozi mu eksmisja; w skromnym mieszkaniu artysty zjawia się egzekutor i nie znajdując odpowiednich obiektów zajmuje dzieła sztuki.

Artysta pozwany, staje przed sądem; strona przeciwna okazuje się nieprzejednaną, lecz sąd nie uznając kompetencji dyrekcji Muzeum za dostateczną pragnie poznać stanowisko kuratorium w tej sprawie i odracza rozprawę do 23 bm., zalecając obu stronom jej ugodowe załatwienie.

W chwili kryzysu gospodarczego przywykliśmy już niestety, do tego, że dobro duchowe spychane bywa na plan dalszy. Zwłaszcza dola artystów bywa gorzka. Paradoksem jednak jest, gdy Dyrekcja instytucji, powołana do strzeżenia zabytków sztuki i ich gromadzenia, występuje w roli bezwzględniego wierzyciela wobec największego w swym środowisku artysty, którego chce pozbawić dachu nad głową, a dzieła jego oddaje na pastwę licytacji.

Muzeum Ukraińskie zbudowało sobie nowy gmach — jest to więc jedyna instytucja kulturalna we Lwowie, która mogła rozszerzyć swój stan posiadania. Gmach ten przeznaczono na galerię malarstwa współczesnego.

Obawiam się, że gdy zabraknie tam obrazów Nowakowskiego, dyrektor Świąteczki będzie w poważnym kłopotcie, czem zapełnić ściany.

Mimo wszystko jednak można mieć nadzieję, że czynnik miarodajny włącznie w tę przykrą sprawę i do ostateczności nie dopuści.

H. B.

# Pranie w „sanacji” przemyskiej

## Co zeznała gen. Galiczyna o beku i fartuszkach p. Kamili Skorskiej?

Niedawno w wywiadzie pt. „Kulisy sanacji przemyskiej w oświeceniu p. Stieberowej”, m. in. powtórzyliśmy za p. Stieberową powiedzenie p. Kamili Skorskiej odnośnie do niewyraźnej sprawy z kwitami na 500 zł.: „panowie narobili, a ja beklam i fartuszkami wszystkim przykryłam”. Na to p. Skorska za pośrednictwem adw. dr. Józefa Dobrzańskiego nadesłała nam tasiełcowe „sprostowanie”, w którym twierdziła, że słów takich nie powiedziała, że jest to nieprawda, czyli że w rezultacie p. Stieberowa, „mówi nieprawdę”.

Tymczasem informacje nasze były ścisłe i zgodne z prawdą, pozatem o trudnościach, jakie miała p. Skorska z wyliczaniem się z kwoty 500 zł, nie rozwodziliśmy się ale wspomnieliśmy ogólnikowo. Teraz jednak, po „wyprostowaniu” p. Skorskiej, aby nie narazić się na zarzut przytaczamy dosłownie zeznania, złożone przez p. generałową Galiczyńską przed sądem przemyskim do L. cz. U. VI. 3803/28 w sprawie skargi wniesionej przez p. Skorską przeciwko p. Stieberowej:

„Świadek generałowa Galiczyna, bez przeszkód upominana w myśl ustawy, za-

zgodą stron bez przysięgi słuchana zeznaje:

„Jako przewodnicząca ZPOK, starałam się do związku tego uzyskać panie, które uznatał jako pracowniczkę społeczne. Jako przewodnicząca jednej ze sekcji wstąpiła do tego związku oskarżycielka prywatna (p. Skorska). Zaproszona do współpracy w związku oskarżona (p. Stieberowa) zawiadomiła mnie listownie, że **współudziału nie przyjmie** i że ewentualnie pofornie wyjaśni powody. Udałam się osobiście do oskarżonej (p. Stieberowej), a oskarżona wówczas oświadczyła mi, podając jako powód odmowy m. in., że **nie chce współpracować** z oskarżycielką prywatną (p. Skorską) dlatego, gdyż oskarżycielka (p. Skorska) pracując jako skarbniczka **nie mogła się wyliczyć z kwoty 500 zł.** że potrzebne były jej (p. Skorskiej) kwity na tę kwotę że **potem** tych kwitów **nie potrzebowała**, bo brakującą kwotę dano jej jako **remunercję**.”

„Przy spotkaniu się z oskarżycielką prywatną, poprosiłam oskarżycielkę (p. Skorską) by mi ze swej strony wyjaśniła sprawę 500 zł. i że miała otrzymać ja-

ko remunercję z funduszu wyborczego, a wówczas wyjaśniła mi, że:

„mężczyźni, którzy pracowali w komitecie wyborczym, wzięli pieniądze od niej, nie wyliczyli się z pobranych pieniędzy, nie dali kwitów, wobec czego beklam i całą sprawę fartuszkami przykryłam, by sprawy nie rozmazywać, nie robić skandalu i obojętnym ludziom nie szkodzić.”

Jak wobec tego wszystkiego wygląda „sprostowanie” p. Skorskiej? Wątpię, czy można się teraz znów „wyprostować”. Niewątpliwie jest też, że **nie sanatorzy usunęli p. Stieberową, ale że ona sama nie chciała współpracować z ludźmi „przykrytymi fartuszkami” p. Skorskiej.**

Przemyśl w październiku.

Roman Toperczyk.

## „A la Page” o Polsce

W „A la Page”, francuskim tygodniku młodzieży katolickiej, ukazał się szereg artykułów, pisanych przez naczelnego redaktora tego pisma p. Michel Guy, a poświęconych Polsce w szczególności zaś polskiej młodzieży i jej organizacjom. Uderza przedewszystkiem duże zainteresowanie, jakie młodzież francuska okazuje sprawom polskimi. Zwraca też uwagę serdeczność w stosunku do Polski; na każdym kroku spotykamy wyrażenia „Notre sœur Pologne”, „Nos amis polonais”, i. t. d.

Ala nas, narodowców, może najbardziej cieszy uwaga jaką młody dziennikarz, który w celu zebrania informacji bawił przez dłuższy czas w Polsce i zwiedził wszystkie centra kraju, zwraca na obóz narodowy. Pisze oczywiście i o innych, ale do nas odnosi się nie tylko z całą sympatią, ale też z całym zrozumieniem naszej siły, idei, i przyszłości. Ostatni z cyklu artykułów o Polsce, zawierający pewien rzut oka w przyszłość poświęcony jest wyłącznie obozowi narodowemu. P. M. Guy, wie, że jesteśmy przyszłością i cieszy go, że ta przyszłość narodu jest tak przyjaźnie do Francji usposobiona. Ten znamienity głos tygodnika francuskiego, bezwarunkowo najlepiej redagowanego czasopisma młodzieży, to najlepsza ocena wzrostu siły obozu narodowego w Polsce.

T. G.

## P. Voldemaras

Pisma kowieńskie podają, że prof. Voldemaras przesłał z więzienia marjampolskiego odpowiednim instytucjom podanie w którym **prosi o ułaskawienie**. Podanie napisane jest na 90 stronach. Prof. Voldemaras wylicza w niem swe zasługi i prosi o darowanie mu kary, wymierzonej przez Wojenny Sąd Doradny. Jak słychać, prof. Voldemaras w ostatnim czasie bardzo się zmienił. W więzieniu nie wdaje się on w żadne rozmowy. **Czytuje dzienniki zagraniczne i książki z biblioteki więziennej**, a poza lekturą odmawia modlitwy.

## Dzieci na tronie

Nie pierwszy to w historii Jugosławii, względnie Serbii, wypadek, iż na tronie zasiada młode dziecko.

Michał Obrenowicz został władcą mając lat 16, syn jego objął władzę w 14-tym, a syn tegoż ostatniego, Aleksander w 13-tym roku życia.

Ze współczesnych dzieci na tronie wspomnieć należy o pięcioletnim królu rumuńskim, Michale I, który jednak niedługo cieszył się władzą, ustępując niej ssa swemu ojcu, obecnemu królowi Karolowi.

Królem już w kotysec był Alfons XIII, żyjący obecnie na wygnaniu. Tak samo już od urodzenia była królową Szkocji nieszczęśliwa Marja Stuart. Natomiast król angielski Henryk VI odziedziczył berło i dwie korony angielską i francuską jako dziesięcioletnie dziecko.

Z francuskich władców Ludwik XIII miał 11 lat, a Ludwik XIV oraz Ludwik XV liczyli sobie zaledwie po 5 lat z chwilą objęcia tronu. Wreszcie książę Reichstagu, „Orlątko” już jako niemowlę miał tytuł króla rzymskiego, — ale skończyło się tylko na tytule.

Rekordy długowieczności pobiło dwoje panujących: cesarz Franciszek Józef, który wstąpił na tron w 18 roku życia i panował przez 68 lat, — oraz Królowa angielska Wiktoria, która objęła władzę również w 18 roku życia, a sprawowała rządy przez lat 64.

Wreszcie królowa holenderska Wilhelmina, obecnie panująca, wstąpiła na tron licząc lat dziesięć.

† p.

## Dr. Henryk Zygmunt Malsburg

lekarz miejski, Kasy Chorych i b. lekarz kolejowy

zasał w Panu dnia 21 października 1934, przeżywszy lat 69.

Obrzęd pogrzebowy odbędzie się we wtorek, dnia 23 bm. o godz. 3-ciej popołudniu, w Gródku Jagiellońskim z domu żałoby na cmentarz miejscowy, o czem Krewnych i Znajomych zawiadamia w smutku pogrążona

Rodzina



## Z kraju

## Licytacje w Małopolsce

W „Monitorze Polskim” (z dnia 18 października br.) zamieszczono ogłoszenie Dyrekcji Akc. Banku Hipotecznego we Lwowie o licytacji 20 nieruchomości a to we Lwowie przy ul. Franciszkańskiej 11, Chodorowskiego 10, Issakowicza 11, Jakóba Hermana 2, Miodowej 5, Gródeckiej 42, Krakowskiej 9, Sieniawskiej 17, w Kaluszu w Rynku 10, w Modlnicy (pow. Kraków — majątek ziemski), Dukla (rynek), Stanisławów — Belwederska 42, Krynica — ul. Marszałka Piłsudskiego, Brody — Kallira 35, Podhorodce, Krzyweńskie — Oparczyzna — Wasylków (majątek ziemski Wiktora Makowieckiego), Średnia Wieś — Bachłowa (gospodarstwo rolne — leśne), Bohorodczany, Buczacz — Nagónawka, Sambor — Powtórnia.

## Ludowe szkoły rolnicze w Polsce

Według danych oficjalnych, na terenie państwa polskiego istniało w r. 1933-34 — 136 ludowych szkół rolniczych, a więc o 10 mniej, niż w r. 1931-32. Z liczby 136 szkół rolniczych 35 było państwowych, 78 samorządowych, 23 prywatnych. Rolniczy charakter posiadało 125 szkół, hodowlany 4, ogrodniczy 5, mleczarski 2. Z nauki korzystało 4.314 uczniów (2.709 chłopców i 1.605 dziewcząt), nauki udzielało 505 nauczycieli.

Na terenie województw małopolskich posiadaliśmy w woj. krakowskim 7 szkół lud. rolniczych (212 uczniów), w woj. lwowskim 10 (307 uczniów), w woj. stanisławowskim 4 (102 uczniów), a w woj. tarnopolskim 2 (58 uczniów). W statystyce tej nie uwzględniono 5 szkół ludowych dla leśniczych, w których naukę pobierało 188 uczniów.

## Warszawa obniża ceny prądu

W związku z bliskim obniżeniem cennika węgla wszystkich gatunków, stała się możliwa ponowna obniżka cen prądu elektrycznego w Warszawie. — W tym wypadku miarodajnym jest zasadnicze orzeczenie Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej powołanej w swoim czasie dla określenia cen prądu elektrycznego w stolicy, które przewiduje, że każdorazowa obniżka cen węgla powinna pociągnąć za sobą potanieńnię elektryczności w stosunku 50% różnicy cen węgla. W ten sposób prąd elektryczny w Warszawie powinien potanieć o 7%, gdyż cennik węgla używanego dla celów przemysłowych ma być zredukowany o 15 procent.

Zdaje się, że ten przykład stolicy nie powinien pozostać bez echa we Lwowie i w innych miastach Małopolski.

## KRONIKA RZESZOWSKA

## Budowa kościoła seminarjalnego

Wkrótce zostaną ukończone roboty murarskie i ciesielskie przy budowie kościoła seminarjalnego. Zrobiono tego roku wiele: zbudowano kopułę na 8 m. wysoką, nakryto ją kopułą drewnianą, która się obecnie pokrywa blachą miedzianą, podobnie jak dwie wieżyczki boczne. Nadto wyprawiono kościół wewnątrz, ustawiono ramy okienne, wybudowano chór i t. d. Prace jednak nie są ukończone i na przyszły rok zostanie do zrobienia okna, witraże i wyprawa zewnętrzna. — Finansowo sytuacja przedstawia się niewesoło: rozchodów jest tego roku 20.000 zł., dochodów zaś 8.000 zł. mimo uciunianych ogółem przeszło sto tysięcy złotych. Ponadto istnieje dług za materiały i roboty w kwocie 7.000 zł. Z okazji Święta Chrystusa Króla ma się odbyć w nowym kościele akademja.

## W POCIAGU NAJMIŁEJ

spędzisz czas, czytając ciekawe dzienniki czasopisma

## Walka o koncesje spirytusowe w N. Sączu

## Żydzi zdystansowali Związek Inwalidów

Wiść o wypowiedzeniu przez Polskę traktatów mniejszościowych doszła szybko do Nowego Sącza. Znaczenie tego wydarzenia wyolbrzymiała znana propaganda, która potrafiła wszystko wmówić zwyczajnym śmiertelnikom. Koniec końcem jednak spokojny obywatel nowosądecki, kupiec czy rzemieślnik, spodziewał się, że teraz trochę łatwiej będzie z żydami, że się ich popierać przestanie. Dlatego też niejeden odetchnął z ulgą i jakoś weselej zaczął patrzeć na ten boży świat. „Bo przecież — myślał — żydzi nowosądeccy mają ogromną przewagę w handlu, rzemiośle i innych zawodach, kolosalne wpływy w magistracie, a przedewszystkiem pieniądze. Teraz może pomyśli się troszeczkę o polskich obywatelach. Żydom już chyba więcej nie potrzeba, mają już dosyć, może za dużo. A polskie kupiectwo i żywioł polski stoi na progu gospodarczej ruiny. Kurczą się, dochody, a poprawy nie widać.

Tak myślał, a może i mówił jeden i drugi obywatel nowosądecki: czy to zwyczajny członek BeBe, czy z „rezervy”, czy wreszcie zwyczajny sobie endek lub inny opozycjonista.

Lecz nagle przysły marzenia, w Nowym Sączu zahuczało jak w ulu. Cóż takiego się stało? Oto rzecz zwyczajna w dzisiejszych „radosnych czasach”: hurtownie okręgowa wódek i spirytus na okręg nowosądecki otrzymała ni mniej ni więcej tylko żyd, i to nawet nie sądeczanin, lecz z dalekiego Mielca.

Jakim się to stało sposobem, niewiadomo. W każdym razie zaznaczyć należy, że o tę hurtownię starało się wiele osobistości i stowarzyszeń miejscowych, jak Związek Inwalidów, a

początkowo nawet Związek Legionistów, oraz Związek Kupców Polskich, w których to stowarzyszeniach, grupując się elita nowosądeckiej śmietanki sanacyjnej. Jeżeli się zważy, że „wódek” miejscowych inwalidów jest poseł z BeBe p. Łobodziński, to się widzi, że Związki te dostały bolesną odprawę.

Okazało się, że żyd ma większe wpływy od takiego arcyśmiałego, i — powiedzmy to szczerze — zasłużonego Związku Inwalidów.

To jest dosyć bolesne i przykre. Ale z drugiej strony należy się zapytać panów z sanacji, czy oni przyłożyli choć palec do tego, aby tę placówkę zajął Polak lub polski związek? Co robił p. poseł Łobodziński, za którego prezesury Związek Inwalidów utracił hurtownię tytoniową, zwinął sklep, a nawet musiał się wyprowadzić ze swego lokalu do gorszego? Co robił magistrat z prezydentem Nowakowskim na czele?

Szkoda mówić... W każdym razie przed wyborami obiecywało się wszystkim złote góry.

Nie to jednak jedyny przykład faworyzowania mniejszości żyd. Mamy inny: Oto z wiosną br. odebrano koncesję na detaliczną sprzedaż alkoholu firmie St. Kosterdziewicz, najstarszemu z polskich przedsiębiorstw katolickich w Nowym Sączu, w którym wychował się kwiat miejscowego kupiectwa polskiego. Teraz koncesję tę otrzymali dwaj żydzi, osławieni Markus i Oszasz Anisfeldowie!

Tak to przedstawia się „pomoc” polskiemu kupiectwu; jest „byczo”... (S. P.)

## Wszyscy zaopatrują się NA ZADUSZKI w

## ŚWIATELKA NA GROBY szkłanki, lampki ŚWIECE

## w składnicy fabrycznej WASZE OCZKO

Lwów, ul. Halicka 1, (Róg Rynku).

1740

Ceny ściśle fabryczne.

Ceny ściśle fabryczne

## Czy druk jednodniówek winien być władzom zgłoszony?

Przemyśl, w październiku.

Ciekawa rozprawa odbyła się 18 bm. przed sądem grodzkim w Przemyślu. Przed kilku miesiącami, kiedy ze względu na doskonałe wszystkie znanych, narodowa „Ziemia Przemyska” w sam raz w czasie wyborów gminnych nie mogła się ukazać, postanowiło wydawnictwo „Ziemi”, wydawać specjalnie jednodniówki. Pierwsza z nich bez przeszkód wyszła i bez przeszkód była rozpowszechniona. Gorzej jednak było z następnymi. Obie uległy konfiskacie przyczem w motywacji podano, że stało się to z powodu niezgłoszenia u władz zamiaru wydawania pisma. W związku z tem postanowiono przed sądem odpow. red. jednodniówki p.

Władysława Albrechta. Dla jasności obrazu należy dodać, że każda z tych jednodniówek nosiła inny tytuł. Na rozprawie o pierwszą jednodniówkę p. Albrecht wystąpił bez obrońcy i został skazany na 20 zł. grzywny. 19 bm. stanął przed sądem grodzkim za wydanie drugiej jednodniówki, przyczem akt oskarżenia opierał się na 10 par. ustawy prasowej. Tym razem przybrała sprawa inny obrót. Obrońca mgr. Wł. Bilan wywiódł, że par. 10 odnosi się tylko do pism periodycznych, wychodzących co najmniej raz w miesiącu, natomiast nie dotyczy jednodniówek, które dopiero po wydrukowaniu winny być władzom przedłożone. Sąd podzielił wywody obrońcy i p. Albrechta uniewinnił.

## KRONIKA ZŁOCZOWSKA

**WYJAŚNIENIE.** W związku z notatką z dnia 15 bm. nasz korespondent wyjaśnia, że naczelnik poczty w Krasnem jest istotnie zawieszony w urzędowaniu, jednak nie można stwierdzić, aby w urzędzie pocztowym były jakieś nadużycia pieniężne. Powód zawieszenia jest inny, stąd też za mimowolnie wyrządzoną przykrość p. naczelnika poczty w Krasnem przepraszamy.

## KRONIKA KOŁOMYJSKA

## O zdrowie zjadaczy chleba

We wszystkich miastach pilnie bacz się na to, aby mieszkańcy miasta byli zaopatrywani w zdrowe i czyste artykuły spożywcze. Tak dzieje się wszędzie tylko nie u nas! Np. pieczywo poza piekarniami sprzedaje się na brudnym rynku przez chłopków tak brudnych, że doprawdy aż obrzydzenie bierze. Nadto w koszu z pieczywem każdy, grzebie dowolnie chcąc

wybrać sobie bochenek taki jak mu najlepiej odpowiada. O higienę nie dba się zupełnie. Czyżby do obowiązku sanitarnych władz kołomyjskich nie należała piecza o zdrowie mieszkańców naszego miasta?

## KRONIKA PRZEMYSKA

## Pożyteczne dzieło

Narodowcy przystąpili obecnie do wydania skorowidza polskich placówek w Przemyślu. — Wyjdzie on co najmniej w nakładzie 10.000 egz. i znajdzie bardzo szerokie rozpowszechnienie. Rzeczą wszystkich kupców, przemysłowców, lekarzy adwokatów i t. d. jest po prostu materiałnie, to konieczne dla Przemyśla wydawnictwo.

**PRZENIESIENIE SŁUŻBOWE.** Dotychczasowy szef żandarmerji D. O. X. p. mjr. Kuś przeniesiony został na identyczne stanowisko do Torunia. Mjr. Kuś z żalem jest żegnany przez miasto, w którym posiadał tylko oddanych sobie przyjaciół.

## KRONIKA STANISŁAWOWSKA

**ZA OSZCZERSTWO.** Onegdaj odbyła się w sądzie grodzkim rozprawa przeciwko M. Lipijczukowi, współwłaścicielowi kina „Ton”, który swego czasu wystosował do zarządu Sokoła I. pismo, uwłaczające czel p. Fr. Leszczyńskiego, prezesa Sokoła I. W wyniku rozprawy został Lipijczuk skazany na 4 tygodnie warunkowego aresztu, oraz 100 zł. grzywny. Rozprawę prowadził s. gr. Stern.

**NAPAD NA POSTERUNKOWEGO.** Onegdaj odbywała się w dzielnicy Belweder zabawa taneczna. W pewnej chwili wybuchła awantura, Komitat zabawowy, pragnąc ją zlikwidować, zawezwał post. Czerkowskiego. W chwili gdy posterunkowy wszedł na salę jeden z uczestników zabawy, znany wywrotowiec „ukraiński” Makohon, student medycyny w Pradze, ugodził go szklanką w głowę. Krewkiego napastnika aresztowano.

## WŚRÓD WYDAWNICTW

## „Tęcza”

Ukazał się już nowy (10) numer sympatycznego miesięcznika „Tęcza”, odznaczający się jak zwykle wykwintną, szatą graficzną i doskonałymi ilustracjami.

Zagadnień aktualnych — wizytę Litwinowa w Genewie omawia K. Wilczyński, przerezuje biurokracji St. Kryncki, Kongres Wychowania Moralnego w Krakowie dr. M. Wachowski, przyczem redakcja zaznacza, że zamieszcza wprawdzie sprawozdanie z Kongresu, ma jednakże do tego prac dużo zastrzeżeń (przewidywaliśmy to, że dominowały na nich pojęcia moralności liberalnej). W dziale literatury i sztuki T. Kuczyński zastanawia się nad tem, czy krytyka ma wpływ na publiczność i w konkluzji zwraca uwagę na potrzebę reformy krytyki polskiej na wszystkich polach jej działania. Ciekawym w tym dziale również „Impresje z Francji” znanego kompozytora Nowowiejskiego.

W dziale nowel i opowiadań wybija się wyrywkami na konkursie „Tęczy” nowela Celis nr. 17, autorki ukrywającej się pod pseudonimem Wandy. Poezję reprezentuje Kunzstowny w swej formie wiersz „Wielobarwna jesień” A. Słonczyńskiego, podrobie „Z wizytą u Arela Muntha”, „Dzień pod Łysiną” IV. Miłaszewskiej i inne. O zegarze radowym, będącym pewnego rodzaju „perpetuum mobile” pisze w dziale „Wiedza i życie” K. Stanisławski. O najnowszej, 14.000 razy (14.000) razy, mikrooskopje St. Dz. brzycki.

Stale rubryki: przegląd spraw miesiąca (ogólny, kulturalny i wydawniczy) oraz bogaty dział rozgrywek umysłowych dopełniają całość numeru.

Okladkę zdobi barwna kopja obrazu St. Górskiego „Dziękowna”.

## Na fali dnia

## Bez tytułu

Sanacyjny „Kurjer Poranny” (Nr. 291 z 21 bm.) zamieścił przydługą nieco feljeton pióra p. Doroty Thun pt. „Światło wśród mrówek”. Tem „światłem” — jak to z treści feljetonu wynika — jest wychowanie państwowe w szkole na wsi białoruskiej.

Gwoli oświeśnienia zakutych mózgowieńców, jak zbawienne następstwa takowe wychowanie osiąga, pozwól sobie ze wspomnianego feljetonu zacytować jeden wyjątek:

„Pierwsza godzina — pisze autorka — bieżącego roku szkolnego po wszystkich szkołach polskich miała być poświęcona pogadance o ministrze Pierackim. Byłaby obecna przy takiej pierwszej lekcji na wsi wileńskiej, w pow. brasławskim.

Oddział 3-ci. Aby wprowadzić dzieci w zagadnienie, przypomnieli im nauczyciele osoby Piłsudskiego i Mościckiego, obecnych na obrazku w każdej izbie szkolnej; dzieci recytowały wierszyki o „Panu Prezydencie” co mieszka w Warszawie i na całą Polskę tak patrzy łaskawie i o Marszałku pt. „Pan z wami”.

Następnie trzeba było wyjaśnić pojęcie ministra:

„Kto pomaga w rządzeniu Polską Prezydentowi i Marszałkowi?” — spytał nauczyciel. Długo nikt się nie odzywał, mimo zachęty i pomocniczych wskazań. W końcu błysk jednemu z chłopców jakiegoś dawniejszego wspomnienia, podniósł żywo rękę:

— Koń kasztanka! — wykrzyknął triumfując, z silnym akcentem białoruskim.

No?

TADDY.



# O tradycji, przyjaźni i interesie

mówią szefowie rządów polskiego i węgierskiego

WARSZAWA, 20. 10. (PAT). Po uroczystości złożenia wieńca na grobie Nieznanego Żołnierza, prem. Gömbösz udał się samochodem na Zamek, gdzie został przyjęty na audjencji przez P. Prezydenta Rz. P. Po audjencji P. Prezydent podejmował na Zamku premiera Węgier śniadaniem.

W godzinach popołudniowych rewidzował p. premiera Gömbösha w jego apartamentach prem. Kozłowski, a następnie kolejno min. Beck i wicemin. gen. Kasprzycki.

Marszałek Piłsudski przyjął dziś popołudniu w obecności min. Becka, premiera węgierskiego Juliusza Gömbösha. Po dłuższej rozmowie p. marszałek zatrzymał premiera Węgier i min. Becka na herbatce.

## Mowa premiera Kozłowskiego

WARSZAWA, 20. 10. (PAT). Wieczorem p. premier Kozłowski wydał obiad na cześć prem. Gömbösha, na którym obecni byli przybyli z premierem goście węgierscy oraz dziennikarze. W czasie obiadu p. premier Kozłowski wygłosił następujący toast:

Panie Premierze! Jestem niezmiernie szczęśliwy, że mogę powitać w Polsce z całą serdecznością szefa rządu węgierskiego, J. E. generała Juliusza Gömbösha de Jakfa, wybitnego męża stanu, który umiał połączyć rycerskie tradycje narodu węgierskiego z politycznymi i społecznymi zadaniami współczesnego państwa. Przyjaźń polsko-węgierska objawiała się poprzez dzieje dwóch narodów, sięgające zamierzających wieków opromienionych sławą Arpadów i Piastów. Tradycje historyczne naszych obu państw nie tylko stanowią świadectwo tej wiernej i dawnej przyjaźni, lecz wykazują zarazem jednakowe umiłowanie niepodległości i wolności, jak również niezmiennie przywiązanie naszych obu narodów do ideałów wspólnej cywilizacji. Wierność ta nigdy nie zawiodła w ciągu bohaterskich walk Węgier i Polski o wolność narodową. Chciałbym przypomnieć tu ze wzruszeniem sympatię i entuzjazm, z jakimi spotykały się ze strony węgierskiej ludności Legiony Marszałka Piłsudskiego, rzucone przez wydarzenia wojenne poza Karpaty. W szeregach tej powstańczej armii walczyli wówczas mężnie liczni ochotnicy węgierscy.

W ciągu ostatnich lat nasze dwa rządy łączyły kilkakrotnie swe wysiłki celem rozwiązania trudności gospodarczych, z jakimi walczą państwa rolnicze Europy środkowej i wschodniej. Położenie geograficzne Węgier i Polski sprawia, że są one bezpośrednio zainteresowane w międzynarodowych rozwiązaniach zmierzających do podniesienia stanu gospodarczego tej części Europy. Wszelkie próby rozwiązania tych problemów, któreby nie uwzględniały

faktu wzajemnej zależności gospodarczej państw położonych w tej części europejskiego kontynentu, pozostaną bezskuteczne i będą zgóry skazane na niepowodzenie. W tej dziedzinie Węgry i Polska dały niedawno nowy impuls swym stosunkom gospodarczym przez powołanie do życia komitetu studjów celem wzmocnienia wzajemnej wymiany towarowej.

Pobyt W. E. w Polsce zaznaczył się ponadto przez podpisanie konwencji o współpracy intelektualnej, mającej na

## Wyższość ducha nad materią akcentuje premj. Gömbösz

W odpowiedzi prem. Gömbösz wygłosił następujące przemówienie:

Jestem głęboko wzruszony serdecznymi słowami powitania, jakie Eksc. zechciała skierować pod moim adresem. Słowa te uważam za najkompetentniejsze potwierdzenie spontanicznych manifestacji sympatii, które naród polski zaszczycił przedstawiciela jego dawnej i serdecznej przyjaciółki, Węgier. Wasza Eksc. zechciała wspomnieć w swym przemówieniu o wiekach tradycyjnej przyjaźni, łączącej w przyszłości oba nasze narody, które w swej 1000-letniej historii nie miały nigdy rozbieżnych interesów i nie były nigdy przeciwnikami. W istocie bowiem gorąca miłość ojczyzny, pragnienie niepodległości i wolności, jak również wysokie pojęcie honoru narodowego, głębokie przekonanie o wyższości idei nad materią, wyróżniały zawsze Polaków i Węgrów. Co więcej, interesy gospodarcze i polityczne Węgier zbiegały się zawsze w sposób jak najbardziej pomyślny z interesami Polski. Wspólnosc interesów stworzyła od początku życia politycznego obu naszych narodów solidne i trwałe podstawy naszej przy-

jaźni. Jestem przekonany, że na tej podstawie należy budować dalej i że kompetencja o współpracy umysłowej i zawarte przez nas traktaty gospodarcze przyczynią się niewątpliwie do dalszego zacieśnienia stosunków między naszymi krajami do zabezpieczenia pokoju i spokoju Europy.

Po przypomnieniu przez W. Eksc. bojowych czynów ochotników węgierskich, którzy podczas wielkiej wojny mieli zaszczyt walczyć w szeregach młodej armii polskiej, pragnę podkreślić uczucia głębokiej sympatii, z którą naród węgierski śledzi od początku dzieło odbudowy, które przywróciło Polsce znakomicie prowadzonej przez swych wybitnych kierowników, miejsce, które posiadała wśród wielkich narodów świata.

Wnoszę kielich na cześć J. E. Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, oraz sławnego Marszałka Piłsudskiego, pije za zdrowie W. Eksc. oraz za pomyślność szlachetnego i rycerskiego narodu polskiego.

Po obiedzie odbył się raut, który przeciągnął się do późnej nocy.

=X=

## Obrady konferencji „złotego bloku” przyniosły pozytywne rezultaty

BRUKSELA, 20. 10. (PAT). Konferencja państw należących do t. zw. bloku złotego, zakończyła dziś swe obrady.

Wieczorem podpisany został przez przedstawicieli wszystkich państw, uczestniczących w konferencji (Belgia, Polska, Francja, Włochy, Holandia, Szwajcaria i Luksemburg) protokół stwierdzający wolę wszystkich sygnatariuszy trwania nadal przy walucie złotej na zasadzie dotychczasowego narzytu. Uchwalono za pożądane powiększenie obrotów handlowych między so-

ba o 10 proc., biorąc za podstawę okres od 1 lipca 1933 do 30 czerwca 1934.

W tym celu postanowiono nawiązać niebawem negocjacje bilateralne, które winne być zakończone najpóźniej w terminie rocznym. Nadto uchwalono stworzyć 3 podkomisje dla zbadania spraw turystyki, transportów i ułatwień celnych dla reklamy handlowej. Następnego posiedzenia komisji generalnej bloku odbędzie się za miesiąc w Brukseli, pod przewodnictwem ministra spraw zagranicznych Belgii.

## Manifestacyjny pogrzeb prezyd. Poincare'go

PARYŻ, 20. 10. (PAT). Dziś przedpołudniem przy olbrzymim udziale tłumów odbył się pogrzeb narodowy b. prezydenta republiki francuskiej, Rajmunda Poincare.

Przed godz. 11 przybył do Panteonu prezyd. republiki Lebrun w otoczeniu świty i został tu powitany przez członków rządu z prem. Doumergue na czele, korpus dyplomatyczny, przedstawiciele parlamentu i t. p. Trumnę Poincarego przeniesiono na podium, ustawione na wielkich schodach Panteonu, poczem na podium wstąpił prem. Doumergue, i wygłosił podniosłe przemówienie, sławiąc patriotyzm Poincarego, Lotaryńczyka z pochodzenia, który w najskromniejszy sposób oddał całą swą wiedzę i pracę na usługi ołczyzny.

Po przemówieniu premiera przed trumną przedefilowały oddziały garnizonu paryskiego, przy dźwiękach marsza Samby i Mozy. Na końcu przedefilował 30 batalion strzelców pieszych, którego Zmarły był oficerem.

Następnie ruszył wspaniały kondukt pogrzebowy. — Trumnę okrytą sztandarem francuskim, umieszczoną została na lawecie, zaprzężonej w 6 koni,

Grupa oficerów niosła odznaczenia francuskie i zagraniczne zmarłego, a straż honorową po obu stronach trumny trzywały najwybitniejsze osobistości społeczeństwa francuskiego. Za trumną szła żona i rodzina zmarłego, prezyd. Lebrun, rząd, korpus dyplomatyczny, członkowie parlamentu i niezliczone delegacje. Wieńce złożone były na 6 samochodach. Orszak posuwał się majestatycznie przez bulwar St-Michel do katedry Notre-Dame. Przed gmachem ministerstwa sprawiedliwości ostatni hołd wielkiemu prawnikowi oddała palestra paryska w komplecie. W tym momencie nastąpiła chwila uroczystej ciszy. W katedrze u wejścia oczekiwał biskup Crespin, a kard. Bizet w asyście licznych kleru odprawił egzekwie. W godzinę po nabożeństwie zwłoki odwieziono samochodem do Nubecourt i złożono w grobie rodzinnym.

Ze strony Polski wziął udział w pogrzebie amb. Chłapowski jako ambasador nadzwyczajny i reprezentant P. Prezydenta Rz. P. Armję polską reprezentowali wszyscy przebywający w Paryżu oficerowie polscy z attache wojskowym płk. Bleszyńskim na czele.

## Policja angielska chciała strzec króla Aleksandra

LONDYN, 20. 10. (PAT). Specjalny wysłannik „Daily Mail”, Ward Pierce, publikuje interesujące szczegóły związane z zamachem na króla Aleksandra. Zmarły król miał być ostrzegany, że istnieje spisek na jego życie. Wspominał nawet o tem synowi króla angielskiego, księciu Kent, który w lecie przebywał w zamku Bled w Jugosławii u ks. Pawła. Ks. Kent po powrocie do Londynu poinformował o tem szefa policji londyńskiej, Scotland Yard, zaofiarowało wówczas swą pomoc policji francuskiej w wysiedzeniu podejrzanych terrorystów w czasie pobytu króla na terytorjum Francji i oświadczyło gotowość wysłania w tym celu 10 detektywów do Francji. Propozycja ta jednak spotkała się z odmową policji francuskiej. Scotland Yard zaofiarowało również policji jugosłowiańskiej 30 specjalnych detektywów jako straż osobistą króla Aleksandra. Również i policja jugosłowiańska nie skorzystała z pomocy Scotland Yardu.

Okazuje się, że król Aleksander w czasie wizyty we Francji nie zabrał z sobą kamizelki, zabezpieczającej go przed kulami, która miał na sobie w czasie wizyty w Sofii.

## Współpracownik Pawelicza ujęty

BRUKSELA, 20. 10. (PAT). Na skutek doniesień z zagranicy, żandarmerja dokonała w kilku hotelach w Leodium aresztowania paru osobników podejrzanych o udział w organizacji zamachu na króla Aleksandra. Aresztowano 3 Jugosłowian, z których dwaj stale zamieszkują Belgię. Znani oni byli z należenia do chorwackich organizacji terrorystycznych. Trzeci aresztowany Stefan Perlicz ujęty był w chwili, gdy wsiadł do pociągu idącego do Ostendy. Znalaziono przy nim znaczna suma pieniędzy w walucie zagranicznej. Żandarmerja belgijska przypuszcza, że udało jej się ująć głównego współpracownika dr. Pawelicza.

=X=

## Powstańcy katalońscy we Francji

PARYŻ, 20. 10. (PAT). Do Perpignan przybyło 30 powstańców katalońskich, którym udało się przekroczyć granice i zmylić czujność żandarmerji. M. in. przybył naczelnik wydziału bezpieczeństwa w Katalonii Badia, który w wywiadzie prasowym oświadczył iż był jednym z organizatorów walk w Barcelonie i przyznał, że kazał strzelać do wojsk rządowych. W ostatniej chwili znaczna część ugrupowań katalońskich nie dopisała. Przywódcy katalońscy zapowiadają, że będą kontynuować walkę o wolność swego kraju.

## Pacyfikacja Asturji

PARYŻ, 20. 10. (PAT). Z Madrytu donoszą: Pacyfikacja Asturji postępuje bardzo szybko naprzód. Wojska rządowe zajęły Mieres, Poladlena, Ujo i Langreo, gdzie dotychczas utrzymywały się znaczne grupy powstańców. Na polu walki powstańcy porzucili około 2.000 karabinów i wielką ilość amunicji. Powstańcy, którzy nie dostali się do niewoli wraz z przywódcami, schronili się w górach. Oddziały wojsk rządowych uwolniły 160 zakładników, których uprowadzono z Oviedo i innych miast Asturji.

MADRYT. Ministerstwo spraw wewnętrznych ogłosiło zapomocą radzą zaprzeczenie pogłosek przypisujących rządowi zamiar niekarania winnych ostatnich rozruchów.

## Telegramy z ostatniej chwili na str. 1 i 2-giej

## Dymisja rządu jugosłowiańskiego

BIAŁOGROD, 20. 10. (PAT). Premier Uzunowicz oświadczył, że rząd podaje się do dymisji, aby umożliwić regencji utworzenie gabinetu, odpowiadającego wymaganiom chwili. Według ogólnego przekonania, utworzony będzie rząd koncentracyjny. Dymisja została przyjęta.

Pierwsze posiedzenie nowej sesji senatu i Izby, poświęcone były wyborom prezydium. Prezydja obu izb wybrane zostały w tym samym komplecie.

## Konferencje Goeringa w Białogrodzie

BERLIN, 20. 10. (PAT). Niem Biuro Inf. donosi z Białogrodu: Prem. Goering został wczoraj przyjęty na zamku Dedinje na specjalnem posłuchaniu, przez królową Marię jugosłowiańską, a następnie przez królową Marię rumuńską i przez króla Karola rumuńskiego, który z nim dłuższą rozmowę. Wieczorem prem. Goering złożył wizytę min. Jewtiszow.



## CO DZIEŃ NIESIE? Kronika krakowska

<b>22</b>	<b>Poniedziałek</b>
<b>PAZDZIERNIKA</b>	<b>Korduli</b>
Wsch. s. 5 g. 52 m.	Wtorek Sywery
Zach. s. 16 g. 24 m.	

REPERTUAR TEATRU  
IM. J. SŁOWACKIEGO

Poniedziałek, 22. 10. „Lohengrin”.

Wtorek, 23. 10. „Lekkomyślna siostra”.

## REPERTUAR KINOTEATRÓW.

**ADRIA:** „Królowa szybkości” i „Pili-  
nu, swego męża”.**APOLLO:** Imperatorowa.**BAGATELA:** „Symfonia życia” i rewja.**DOM ŻOŁNIERZA:** „Nie pożądaj żony  
bliźniego swego”.**PROMIEN:** „Zdobyć cię muszę” i Dla-  
czego zgrzeszyłam”.**SŁONKO:** „Żółty księżyc” i „Głos pu-  
styńni”.**SZTUKA:** „Burza w szklance wody”**ŚWIT:** „Ptaki miłości”**UCIECHA:** „Farada wiosenna”**WANDA:** „Miłość Tarzana”.**ZORZA:** „W cieniu drapaczy chmur”

## WYPRAWKI

studenckie keldry s. 12. — Koc-  
wielanie, Materace z trawy s. 18. — Po-  
duski s. 8. — Peszewki s. 3 poleca  
M. IŻYCKA Lwów, Kopernika 4.

## KOMUNIKATY

„LOHENGRIN” najmelodijniejsza i  
najromantyczniejsza z oper R. Wagnera  
daną będzie dziś w poniedziałek o godz.  
8 wieczorem. Tytułową partję rycerza św.  
Graala wykona po raz pierwszy na naszej  
scenie znakomity tenor bohaterski Antoni  
Gołbiewski. Jego partnerką będzie pri-  
madonna opery warszawskiej, Franciszka  
Płatówna, zaś w dramatycznej partji Tel-  
ramunda wystąpi rzadko u nas słyszany  
barytonista scen warszawskich Eugeniusz  
Narodny. Ortrudę śpiewa W. Pastówna,  
Króla A. Mazanek, Herolda A. Mazurek.  
Chór i orkiestra zostały do tej opery  
wydatnie powiększone. Stroną muzyczną  
kieruje dyrektor B. Wallek-Walewski,  
sceniczną reż. J. Stępniewski.

„LILLA WENEDA” DLA SZKÓŁ Z  
POZA KRAKOWA. Wobec wielkiego zain-  
teresowania, jakie wzbudziło w sferach  
młodzieży szkolnej wystawienie „Lilli  
Wenedy” i wobec licznie napływających  
zgłoszeń z prowincji. Dyrekcja teatru  
miejskiego daje „Lillę Wenedę” w ponie-  
dzialek, dnia 5 listopada na przedstawie-  
niu popołudniowym o godz. 4 dla szkół  
pozamiejscowych. Zamówienia na bilety  
należy zgłaszać w Sekretariacie teatru.  
tel. 101-76.

HANKA ORDONÓWNA, świetna nasza  
pieśniarka, której każdy występ w czasie  
obecnego tournée koncertowego jest we  
wszystkich miastach entuzjastycznie  
przyjmowany, a publiczność wypełniająca  
po brzegi salę, daje wyraz największego  
zadowolenia, podziwiając fascynującą in-  
terpretację aktorską i wysoki artystyczny  
naszej niezrównanej diseusy, wystąpi  
jeszcze raz w Krakowie, a to w czwartek.  
25 bm. w Starym Teatrze.

DLA MUZEUM NARODOWEGO W  
KRAKOWIE złożył w darze zakład witra-  
ży Żeleńskich w Krakowie okazały witraż  
w szkło projektu Józefa Mehoffera, przed-  
stawiający alegorię sztuki. Witraż ten zo-  
stał zastosowany do dekoracji okien  
nowego gmachu Muzeum Narodowego.

GENNE WYKOPALISKA PREHISTO-  
RYCZNE POD KRAKOWEM. Przy budo-  
wie drogi powiatowej we wsi Smrokowa  
w pow. miechowskim wykopano cenne z-  
abytki przedhistoryczne a mianowicie: ce-  
ramikę, fragment buławy kamienną i  
duży grot żelazny, a w Piotrkowicach  
Małych również w pow. miechowskim  
znaleziono w grobach skielotowych 3 na-  
znia i czaszkę ludzką, z IV wieku po  
Chrystusie. Wykopaliska te, które zostały  
złożone w Polskiej Akademii Umiejętno-  
ści były wczoraj przedmiotem gruntow-  
nych badań naukowych.

## Zdarzenia i wypadki

NADUŻYCIA W 20 PP. Szkoltrum ka-  
sowe w 20 pp. Ziemi krakowskiej wykryło  
nadużycie sięgające 150.000 zł. Zandarmer-  
ia wojskowa aresztowała z polecenia se-  
dziego śledczego jednego kapitana, kilku  
podoficerów i urzędnika intendantury.

SAMOBÓJSTWO EMERYTOWANEGO  
SIEKZANTA. Wczoraj popełnił samobój-  
stwo przez powieszenie Władysław Tobik,  
st. sierżant, pozostający w leczeniu w  
szpitalu wojskowym. Przyczyną rozpacz-  
liwego kroku miał być rozstrój nerwowy  
denata.

Odparcie ataków „I. K. C.”  
na budowę wikarówki

Ogólną uwagę zwróciła namiętna  
kampania, jaką od dłuższego już czasu  
prowadzi „I. K. C.” przeciw budowie  
wikarówki przy kościele Marjackim w  
Krakowie. „I. K. C.” nie przebiegając  
swoim zwyczajem zbytnio w środkach  
wysuwa na poparcie swej tezy tysiące  
wątpliwej wartości argumentów i powo-  
luje się na opinie różnego autoramentu  
„znawców” i „fachowców”.

Z jednym i drugim rozprawiła się  
zasłużona narodowa działaczka p. Fe-  
licja Kowalewska w świeżo przez siebie  
wydanej broszurze p. t.: „W obronie  
prawdy i prawa”.

Autorka na samym wstępie stwier-  
dza, że „I. K. C.” w swoim organie  
„Tempo Dnia” z 19. V. 1933 w artykule:  
„Zburzyć wikarówkę, czy przebudo-  
wać” przytaczał bardzo ważne argu-  
menty za... budową wikarówki właśnie  
przy kościele Marjackim. Dopiero po  
zatwierdzeniu planów budowy rozpo-  
czął z jemu tylko wiadomych powodów  
formalną nagonkę na Komitet Parafialny  
kościół Marjackiego, oburzając się  
„świątobliwie” i obłudnie na to, że wi-  
karówka ma być czynszówką: obsadza  
już naprzód sklepy Żydami (zażydżony  
„I. K. C.” — antysemita?) Istotnie w  
wikarówce ma być kilka sklepów kato-  
lickich od Małego Rynku, co trzeba  
właśnie z całym uznaniem podkreślić,  
jako godną uznania zapobiegliwość Ko-  
mitetu, który nie chcąc zrzucić na pa-  
rafian zawiele ciężarów, buduje sklepy,  
mogące być w przyszłości jedyną osto-  
ją kupiectwa katolickiego na Małym  
Rynku.

W walce o wikarówkę — stwierdza  
dalej p. Kowalewska — nie występują  
w „I. K. C.” ani poważniejsi architekci,  
ani księża znani. Cała nagonka składa  
się z bezimiennych księży (może osła-

wlony „biskup” Faron ze swymi zwo-  
lennikami?), kilku prowincjonalnych ar-  
chitektów i trochę bezkrytycznych czy-  
telników „I. K. C.”, ulegających owcze-  
mu pędowi. Rzeczowe natomiast arty-  
kuły, zamieszczone w „I. K. C.” jak  
K. H. Roztworowskiego, czy p. Diestli -  
Dąbrowy przemawiają właśnie za bu-  
dową wikarówki (n.p. w artykule p.  
Diestli - Dąbrowy wyraźnie czytamy: ...  
„w epoce gotyku zasadą obowiązującą  
było obudowanie nawy kościelnej z  
trzech stron wieńcem świeckich (a za-  
tem czynszowych) domów, chcących ko-  
ściołom swoim nadać intymny i kon-  
templacyjny charakter”). Dalej — za bu-  
dową wikarówki oświadczyło się grono  
wybitnych architektów i malarzy m.  
Krakowa, magistrat, wszystkie komisje,  
ściągnięte przez „I. K. C.” z Warszawy  
z min. Jędrzejewiczem na czele i — co  
dla katolików jest najbardziej miarodaj-  
ne — Ks. Metropolita Sapieha w swym  
liście do ks. Prałata Kulinowskiego.

Wykazawszy na smutnych przykła-  
dach słynnego tumu we Wiedniu i nie-  
mniej sławnej bazyliki „Sacré - coeur”  
w Paryżu, co się dzieje nieraz na odsto-  
niętych placach koło kościoła, autorka  
reasumuje: „odstąpienie kościoła Mar-  
jackiego jest bezwarunkowo nie wska-  
zane, a postawą tego twierdzenia jest  
fakt, że zasada obowiązująca w średnio-  
wieczu było obudowanie kościoła goty-  
ckiego z trzech stron, i o ile w nowszych  
czasach to obudowanie usunięto, spo-  
kano się ze słuszną krytyką sier miarodajnych”.

Broszura p. Kowalewskiej, stojącej  
w obronie słusznej sprawy, przysięga-  
dza odważnie kamstwu „I. K. C.”, stając  
w obronie prawa i autorytetu władz,  
powołanych do rozsądzenia sprawy bu-  
dowy wikarówki. t. u.

Jak zapowiadaliśmy  
nie będzie wyborów do Izby Handlowej

(rz) W poniedziałek, 22 bm. odbędzie  
się posiedzenie głównej komisji wybor-  
czej dla wyborów do Izby Przemysłowo-  
Handlowej w Krakowie. Jak już donosi-  
liśmy, zgłoszona została jedyna lista  
„kompromisowa” uzgodniona przez sa-  
nacynny Komitet Obywatelski. Obejmuje  
ona 24 nazwiska osób wybranych po po-  
łowie z przemysłu i handlu. Ponieważ  
żadna organizacja gospodarcza nie od-  
ważyła się przeciwstawić kandydatom  
sanacyjnym listy odrębnej, wobec tego  
wybory nie odbędą się. Przewidywali-  
śmy to już zresztą dawno, a uwagi na ten  
temat zamieściliśmy w artykule z wrze-  
śnia b. r.

Zaznaczyć należy, że z końcem listo-  
pada względnie z początkiem grudnia br.  
organizacje i zrzeszenia handlowe i prze-  
mysłowe wybiorą dalszych 36 radców  
(po 18 z przemysłu i handlu), poczem  
rząd powoła 6 radnych, a nowa Izba do-  
kona kooptacji dalszych 6-ciu członków,  
tak, że nowa reprezentacja samorządu  
gospodarczego obejmie 72 osoby, wybra-  
ne na okres 5-letni. Nowowytbrana ra-  
da będzie się musiała ukonytuować naj-  
później do połowy marca przyszłego ro-  
ku. Pierwsze plenarne zebranie dokona  
wyboru prezesa Izby, oraz dwóch wice-  
prezesów, jednego z grupy przemysło-  
wej, drugiego z handlowej.

Atrakcje Wystawy październikowej  
w Pałacu Sztuki

Prócz 50-ciu omówionych już przed  
tygodniem eksponatów Wystawy zbioro-  
wej prac J. Pieniążka w Świetlicy, zauwa-  
żamy w salonach krakow. Towarzystwa  
Przyjaciół Sztuk Pięknych, jeszcze zgóra,  
160 płócien. Głównego kontyngentu prac  
i artystów dostarczył, jak zwykle, Kraków,  
z licznym szeregiem rozsianych w Mało-  
polsce środowisk ruchu artystycznego,  
pulsującego w cenniejszych miejscowo-  
ściach tej dzielnicy. W całości pokazu  
uczestniczy oczywiście tzw. Kongresówka,  
reprezentowana przez Warszawę i Kielce,  
oraz Wielkopolską z Poznaniem na czele.

Pokażną pozycję w bilansie omawianej

całości zajmują twórczość E. Matuszczaka,  
oparta na bezpośrednim wrażeniu odbie-  
ranem przez artystę przy zetknięciu się z  
modelem, względnie z motywem. Kolekcja  
wewnątrz kościelnych, motywów pejzażo-  
wych i architektonicznych L. Pinkasówny  
zdobywa uwagę widza ujmującą tematy-  
ką i nastrojowością. W tej salce też za-  
pewnia się bywalec wystawowy z plakatowo  
traktowaniem minjaturami J. A. Zaremby.  
malowanymi temperą lub rysowanymi  
piórkową techniką tuszem, wzgl. gwa-  
szem, snutymi na maleńkiej przestrzeni  
(przeszło 20 sztuk w gablocie) z dużą  
biegłością w rysunku i kompozycji.

„Czas” wystawiony na licytację  
Ponura lista dłużników skarbowych

(rz) W korytarzu Urzędu Skarbowe-  
go przy ul. Wiślniej, widnieją za krátki-  
mi długie szeregi edyktów licytacyjnych,  
będących urzędowymi obwieszczeniami  
władz skarbowych o podatkach, któ-  
rzy zalegają z opłatami bądź to skarbo-  
wymi, bądź to Ubezpieczalni Społecznej.  
Wśród szeregu obwieszczeń o licytacji,  
spostrzegamy Spółkę wydawniczą dzien-  
nika konserwatywnego „Czas” w Kra-  
kowie, który, jak już donosiliśmy, prze-

nosi się z nowym rokiem do Warszawy.  
„Czas” zalegał od dawna z poważnemi  
kwotami z tytułu należności skarbowych  
i społecznych, skutkiem czego został  
wystawiony na licytację. Obwieszczenie  
licytacyjne obejmuje między innemi: lino-  
typy, maszyny: rotacyjną i płaskie, kasz-  
ty z czcionkami drukarskimi, prasy,  
adresografy, kasy żelazne, maszyny do  
pisania, oraz szereg przedmiotów z urzą-  
dzeń biurowych. Władze skarbowe osza-

cowały urządzenia techniczne i biurowe  
„Czasu” na sumę około 125.000 zł. Za-  
znaczyć należy, że licytacja odbyła się  
już kilka dni temu, jednak wobec braku  
reflektantów na najbardziej kosztowne  
urządzenia drukarni, wyznaczono drugi  
termin licytacyjny na najbliższe dni.

Wśród szeregu innych dłużników,  
wymienionych w obwieszczeniach licy-  
tacyjnych, figurują takie firmy, jak n. p.  
Schreiber (wielka firma blawatna przy  
ul. Florjańskiej), której zasekwestrowa-  
no materiały na kwotę powyżej 1.000 zł.,  
druga podobna firma Türkel (Dom jed-  
wabów), której zasekwestrowano ma-  
teriały na 1.900 zł., Towarzystwu budo-  
wy pomp przy ul. Pędzichów zajęto kilka  
pomp śrubowych, elektrycznych i turbi-  
nowych na sumę 2.500 zł. i t. d. Nie brak  
naturalnie całej masy drobnych dłużni-  
ków, którym pozaimowano i wystawio-  
no na licytację takie przedmioty, jak sto-  
ły, zegary, obrazy, kanapy, fotele, apa-  
raty radiowe i t. d. i t. d. Szczególnie  
przykre wrażenie robią obwieszczenia o  
licytacji gospodarstw rolnych, jak n. p.  
znanej w Krakowie rodziny Jana Kante-  
go Chwastka przy ul. Mazowieckiej 104,  
której zajęto 8 koni, 3 krowy, wozy go-  
spodarskie i t. d., oszacowane na kwotę  
3.300 zł.

W 40-LECIE DZIAŁALNOŚCI NAU-  
CZYCKIEJ PROF. KOSTANEC-  
KIEGO

b. prezesa Polskiej Akademii Umiejętno-  
ści, zebrali się wczoraj w klinice uni-  
wersyteckiej tłumy dawnych i obecnych  
jego uczniów. Przemawiali prof. Godlew-  
ski, doc. Rogalski oraz prezesi organiza-  
cji akademickich, podnosząc zasługi  
prof. Kostaneckiego na polu naukowym  
oraz pedagogicznym.

Bekoniarni krakowskiej  
grozi ruina

(rz) Od kilku lat jest prowadzona w  
Krakowie w zabudowaniach Rzeźni Miejs-  
kiej bekoniarnia. Początkowo pozostawa-  
ła ona w zarządzie miejskim a następnie  
wyzdierzała ją 4 przemysłowców. Beko-  
niarnia krakowska urządzona na olbrzy-  
mią skalę i zaopatrzona w najnowocześ-  
niejsze urządzenia była obliczona na pro-  
dukcję 1.000 bekonów tygodniowo i w  
tych też rozmiarach była utrzymana w  
pierwszych czasach dzierżawy. Obecnie  
zarówno w związku z kontyngentem an-  
gielskim, ostatnio znacznie ograniczonym,  
jak również w związku z cenami żywego  
towaru bekoniarnia zmniejszyła wytwór-  
ność bekonów do 272 sztuk tygodniowo.  
Jest to produkcja stanowczo za mała, aby  
moła pokryć koszty dzierżawy zakładów,  
administrację i przynieść zysk przedsię-  
wzięciom. Znaleźli się oni w bardzo cięż-  
kiej sytuacji, z której niewiadomo czy  
wybrną, czeka ich albo likwidacja Zakła-  
dów, albo fuzja z inną bekoniarnią.

## Zydzia a kartki pocztowe

Jak wiadomo, Ministerstwo Poczty wy-  
dało przed kilku miesiącami serię kart  
pocztowych z obrazami najcenniejszych  
zabytków historyczno - religijnych na-  
szych miast i kościołów. Od wielu czy-  
telników otrzymujemy skargi na kary-  
godne wybryki żydów, którzy obrazy  
treści religijnej przedstawione na kar-  
kach pocztowych przekreślają, pokry-  
wają pismem żargonowym, wypisują sło-  
wa, obrażające uczucia religijne ludności  
katolickiej i t. d. Czy niema możliwości  
ukrócenia skandalicznych wybryków na-  
szej mniejszości?

## 7.000 km. pieszo!

(t.) W Redakcji naszej zjawił się p.  
Wacław Zwierzchowski, 19-letni czło-  
nek Koła Krajoznawczego przy Polskim  
Touring Klubie w Warszawie. P. Wac-  
ław Zwierzchowski, który zwiedza Pol-  
skę w celach krajoznawczych, zrobił  
dotychczas piechotą spory szmat drogi,  
bo ponad 7.000 km! Po ukończeniu  
ostatniego etapu Lwów — Warszawa  
młody podróżnik ma zamiar popłynąć  
do krajów skandynawskich na własnym  
kutrze, odkupionym od rybaków w  
Gdyni. Lwów a zwłaszcza jego liczne  
zabytki i pamiątki historyczne wywarły  
na p. Zw. b. silne i miłe wrażenie. Mniej  
natomiast ucieszyło go silne zażydzenie  
Lwowa, które mu na samym wstępie  
wpadło w oczy.

Przy sposobności sympatyczny Gość  
składa za naszym pośrednictwem ser-  
deczne podziękowanie tym mieszkańcom  
Lwowa, którzy udzieliли mu życzliwego  
poparcia i serdecznej gościnności



# AUDYCJE RADJOWE

## Radjostacja lwowska

**Poniedziałek, dnia 22 października 1934 r.**  
 6.45 Aud. por. 7.40 Zapow. progr. 7.50  
 Koncert reklam, 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Wiad. meteor. 12.10 Koncert ork. salon. T. Seredyńskiego. 13.05 „25 minut w Azji” (płyty). 13.30 Wiad. o eksp. polsk. 13.35 Przegl. giełd. 14.45 Muz. lekka. Wyk. Ork. Z. Górzynskiego i Helena Makowska (śpiew). 16.45 Lekcje języka niemieckiego, dr. Z. Żygulski. 17.00 Z Poznania. Recit. skrzypcowy Marii Szrajberówny. 17.25 Pogad. harcerska w oprac. Z. Kunstmana. 17.35 Muz. symf. (płyty). Debussy: Prelude à l'après-midi d'un faune, Saint-Saens: Dance Macabre. 17.50 „Jak powstaje polski jedwab” — wygl. p. Witkaczek. 18.00 Radio dla powoźcian.  
 18.15 Z Krakowa. Koncert kameralny. 18.45 „Z falamuzi Dunajca” — pogad. (z płytami) dla dzieci st. prof. Al. Janowskiego 19.00 Z Poznania. „Wędrowni mikrofonu po Polsce”. a) z pl. Wolności, b) z fabr. Cegielskiego, c) z ogrodu zoologicznego z spalarni śmieci. 19.30 Felj. 19.45 Progr. na dzień nast. 19.50 Wiad. sport. 19.55 Lw. wiad. sport. 20.00 Muz. lekka w wyk. ork. P. R. 20.45 „Jak prac. w Polsce”.  
 21.00 Koncert popul. Wyk. ork. symf. P. R. i Marija Rońska (m. sopran). 21.45 „Współczesne miedzy ludźmi” — wygl. dr. B. Suchodolski. (Z cyklu „Współczesne zadania kult.”) 22.00 Koncert reklam. 22.15 Muz. tan. z danc. Ork. F. Melodysty. 23.00 Wiad. meteor. dla kom. lotn. 23.05—23.30 D. c. muz. tan.

20.30 BRATISŁAWA. Muzyka organowa.  
 20.55 FRANKFURT. Opera.  
 20.50 SZTUTGART. Aud. jesienna.

**Wtorek, dnia 23 października 1934 r.**  
 6.45 Aud. poranna. 7.40 Zapow. progr. 7.50 Koncert reklam. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Wiad. meteor. 12.10 Koncert Zesp. Fronta. 12.45 „Wierszyki i bajeczki” dla dzieci mł. — H. Ładosz. 13.05 Pieśni w wyk. A. Galli - Gurci (sopran) i B. Gigli (tenor) — płyty. 15.30 Wiad. o eksp. polsk. 15.35 Przegl. giełd. 15.45 Mikro - rawja w uki. i z udz. Fr. Jarossy'ego. 16.30 Płyty. 16.45 „Skrzynka PKO”.

17.00 Koncert kameralny. Wyk.: Prof. H. Czapiński (skrz.) i dr. E. Steinberger (fort.). Trans. na wz. st. P. R. E. Grieg: Sonata c-moll, op. 45. 17.25 „Czy jest dzisiaj więcej nędzy niż dawniej” — wygl. Jadwiga Krawczyńska. 17.35 Pieśni w wyk. J. Goebela - Tarnawy (bas). 17.50 Skrzynka poort. techn. — inż. J. Młaski. 18.00 Lw. Blul. turystyczny i „Silva Rerum”. 18.05 „Cyganeria w mieście marzeń” — wygl. Maciej Freudman. 18.15 Recital fortep. Hanny Dicksteinówny. 18.45 „Paweł Cazin — autor i tłumacz” — szkic liter. wygl. T. Boy - Zeleniński. 19.00 „Moje piosenki” aud. muz. w oprac. W. Budzyńskiego w wyk. autora. Przy fortep. T. Seredyński. 19.20 Pogad. akt. 19.30 Melodie z filmu dźwięk. „42 ulica” (płyty). 19.45 progr. na dzień nast. 19.50 Wiad. sport. 19.55 Lokalne wiad. sport.

20.00 „Wiedeńskie potpourri — od Straussa do Lehara”. Wyk. ork. Salon. T. Seredyńskiego, chór rewersowy „Wesoła Piątka” i T. Jasłowski (tenor). 20.45 Dz. wiecz. 20.55 „Jak prac. w Polsce”. 21.00

„Wędrowni ptaki” — (art. polscy zagranicą). Reportaż muz. w opr. Celiny Nahl. Trans. na wz. st. P. R. 22.00 Koncert reklam. 22.15 Muz. tan. Ork. W. Wilkowsza. 22.45 „Wybuch wojny” — wspomnienia osobiste — prof. Z. Reis. 23.00 Wiad. meteor. dla kom. lotn. 23.05—23.30 D. c. muzyki tanecznej.

10.00 MONACHJUM. Symfonia.  
 20.10 SZTUTGART. Opera.  
 22.00 Lipsk. Utwory Wartischa.

## Radjostacja krakowska

**Poniedziałek dnia 22 października 1934 r.**  
 6.45 Aud. poranna z Warszawy. 7.40 Zapow. progr. i koncert reklam. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Trans. z Warszawy. 12.10 Koncert ze Lwowa. 13.05 Płyty. 15.30 Wiad. o eksp. polsk. z Warszawy. 15.35 Przegląd komunikacyjny. 15.45 Muz. lekka z Warszawy. 16.45 Jęz. niemiecki ze Lwowa. 17.00 Recit. skrzypcowy z Poznania. 17.25 Fragm. liter. 17.35 Płyty. 17.50 Pogad. z Warszawy. 18.00 Gawęda: „Stary Kraków” w opr. dr. J. Bobrzyckiego. 18.10 Wiad. błę. 18.15 Koncert kameralny w wyk. pp. R. Freundlichowej (fortepian), A. Opoczyńskiego (skrz.) i B. Skarżyńskiego (wiolonczela). A. Arensky: Trio d-moll op. 32. 18.45 Pogad. dla dzieci st. z Warszawy. 19.00 Trans. z Poznania. 19.25 Chwilka społ. 19.30 Felj. z Warszawy. 19.45 Progr. na dzień nast. 19.50 Wiadom. sport. z Warszawy. 19.55 Lokalne wiadom. sport. 20.00 Trans. z Warszawy. 22.00 Koncert reklam. 22.15—23.30 Trans. z Warszawy.

**Wtorek, dnia 23 października 1934 r.**  
 6.45 Aud. poranna z Warszawy. 7.40 Zapow. progr. i koncert reklam. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Trans. z Warszawy. 13.05 Płyty. 15.30 Wiad. o eksp. polsk. z Warszawy. 15.35 Lokalne kom.

15.45 Mikro-rawja z Warszawy. 16.30 Muz. lekka z płyt. 16.45 Skrzynka PKO. z Warszawy. 17.00 Koncert ze Lwowa. 17.25 Trans. z Warszawy. 17.50 „Skrzynka techniczna” w opr. inż. Z. Kisielnickiego. 18.00 Poradnik turystyczny. 18.10 Wiad. błę. 18.15 Trans. z Warszawy. 19.00 Aud. muz. ze Lwowa. 19.20 Pogad. aktualna z Warszawy. 19.30 Płyty. 19.45 Progr. na dzień nast. 19.50 Wiad. sport. z Warszawy. 19.55 Lokalne wiad. sport. 20.00 Trans. ze Lwowa. 20.45 Trans. z Warszawy. 21.00 Trans. ze Lwowa. 22.00 Koncert reklam. 22.15 Muz. tan. z Warszawy. 22.45 Odczyt pt. „Właściwości języka Mickiewicza” — wygl. dr. M. Małeckie, doc. U. J. 23.00—23.30 Trans. z Warszawy.

OBCASY GUMOWE chronią obuwie przed wykrzywieniem obcasów  
**BERSON**

## Na całe życie!!

sypialnie, jadalnie, gabinety z Wytwórni EDWARDA

**KLEBANA** Lwów, Czarna, nieoklego 2, Tel. 70-45 703

**MEBLE** poleca po cenach najniższych i za bardzo dogodnie raty: Ołomany od 26 zł. Sypialnie od 200.— zł. Kredensy kuchenne od 35.— zł. Łóżka polewo od 15.— zł. 3 poduszki a 16.— zł. Siatki a 17.— zł. Krzesła a 6.— zł. Najtańsze Magazyn Mebli 911 Koperska 23 róg al. Wronowskiej.

Każdy wyraz 10 groszy. — Ogłoszenia niehandlowe do 10 wyrazów 30 gr., dla poszuk. pracy do 15 wyrazów 30 gr.

# »Ogłoszenia drobne«

Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów. Ogłoszenia reklamowe wśród drobnych kosztują za 1 mm. 1 łam. 30 gr

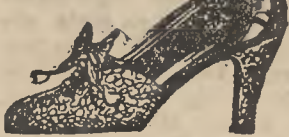
## Sprzedane

### Motocykle

nowe „F. N.” „Norton” „Saro-lea” „Raleigh” oraz używane, wszelkie części motocyklowe, rowery, artykuły tenisowe poleca Autosport, Lwów, Słowackiego 2. 773

### OBUWIE

poleca najtańiej



katolicki magazyn JOT-ES. Lwów, pl. Kapitulny 2. 590

### Automobiliści

Motocykliści, Warsztatowcy, kupujecie tłaki, pierścienie, belcy, wentyle w składzie fabrycznym. Składowa Open MICHELIN Lwów, Pasaż Mikolascha tel. 639. Wszystkie wymiary stale na składzie. 976

### Prawdziwe

rydzące kiszane, beczulka 5 kg 7 zł, marynowane 9 zł. grzyby suszone ładne po 6 za 1 kg. bryndza prawdziwa owcza beczulka 4 kg. 8 zł. wysła franco za pobraniem poczt. Piekars Stummar. Kosów, k/Katowyci. 28707

### Darmo dziś nie niema

ale człowiek przeczny nie kupi wpiętych urzędniczych demowego, zanim nie oglądnie „Salonu Sztuki”

we Lwowie ul. Kl. Tańskiej 1 gdzie są okazynie do nabycia najpiękniejsze urzędnicze wnętrza 1598

### Jadalnię

małeniewą, jadalnię orzechową, sypialnię francuską, drapemachę, gabinet męski orzechowy, gabinet gdański, registraturę, biurka rozmaite, futro damskie czarne żebro, futro męskie tchórze sprzedają okazynie za cenę solidności „DOROTEUM” — LAJTER Lwów, Pilsudskiego 12 tel. 54-66 koniec Bsterego Filij nie posiadamy. UWAGA NA ADRÉS. 1773

### Nie wyrzucajcie

swolich Pieniędzy, kupując tandetę sklepową lecz wprowst w źródła. Firma SANDKER, wytwórnia mebli i tapicernia Leona Sapiehy 34, poleca swe wyroby uszone na własnej suzarni i pierwszorzędnego satunku. Sypialnie, Jadalnie, Salony, Pokoje męskie, urządzenia kuchenne, Ołomany, Bufalki, Krzesła, Tapczany i wszelkie inne wedle najnowszych wzorów po cenach bardzo niskich dogodnych spłatach. Uwaga! Każdy kupujący korzysta po roku z bezpłatnego odnowienia mebli. Uwaga na firmę SANDKER Lwów, L. Samohy 34. 24

### Mieszkania

#### W tej rubryce

umieszczamy ogłoszenia o wolnych mieszkaniach oraz poszukujących mieszkań — do 10 słów 2 razy bezpłatnie.

#### Dwie zalety

moja ogłoszenia mieszkalniowe mieszczane w Kurjerze: 1. nie nie kosztują — 2. razy do 10 słów, 2. są skuteczniejsze niż kartki w oknach wystawowych lub na rynnach, murach, parkanach. 28610

#### Pokój

z kuchnią parter do wynajęcia. Lwów, Gdulię 8 beczna Połińskiego. 28957

#### 4-pokojowe

omfortowe mieszkanie pokój służbowy balkon do wynajęcia. Lwów, Sułkowskiego 5. 28936

#### 2 pokoje

i kuchnia, półkomfort, parter, do wynajęcia zaraz za czynszem miesięcznym przy ul. Dwornickiego 6. Telefon 80-90. B

#### Poszukuję

3 pokoje i kuchnię z łazienką, za czynszem miesięcznym. Zgłoszenia do Adm. „Kurjera Lwowskiego” Lwów, Zimorowicza 10 pod „Solidny plakat”. B

#### Pokój

kuchnia frontowe sutaryny do wynajęcia październikiem Lwów, Sułkowskiego 5. 28955

### Do

wynajęcia zaraz 6 pokoi komfort Lwów, Wałowa 23. 28792

### Wiśniowieckich 1

Lwów, 5 pokoi pełnokomfortowych do wynajęcia, Wiadomość 25-77. 28894

### Dwa

czteropokojowe pełnokomfortowe mieszkania w nowym gmachu do wynajęcia przy ul. Sobieskiego 1. Zgłoszenia tamże. 28905

### 5-pokojowe

mieszkanie komfortowe w parterze w willi z ogrodem obok parku do wynajęcia od 15 listopada Lwów, Herbutów 9. 28908

### 3 pokoje

kuchnia, nowoczesny komfort słoneczne, willa Kochanowskiego 93 Lwów. 28970

### Pokoje umi.

Bezpłatnie umieszczamy ogłoszenia o wolnych pokojach i poszukującym pokoi (2 razy do 10 wyrazów).

### Student

Politechniki szuka pokoju umi. blowanego-ewentualnie z utrzymaniem. Zgłoszenia do Adm. Kurjera Lwowskiego, Zimorowicza. 10 pod „Pośredniczy”. 28973

### Punktualny

plakat poszukuje pokojów światłem i opałem. Listy Kurjer Lwów, Zimorowicza 10 „35 zł.” 28883

### Pokój

umeblowany słoneczny komfort osobie na stanowisku wynajm. Lwów, Zybkiewicza 26/5. 28923

### Poszuk pracy

### Rolnik

młody, energiczny — zamilowany — średnio wykształcony, poszukuje praktyki najchętniej w województwach krakowskich. Uprzejmie zgłoszenia proszę kierować Paster-restaurant Kraków 1 dla okaziciela P. O. S. Nr. 25678/33. 28888

OGŁOSZENIA W „KURJERZE” SĄ SZCZEGÓLNE I TANIE!

### Młoda

inteligentna sierota zajmie się sprzątnięciem, praniem u jednej siostry. Listy Kurjer Lwów, Zimorowicza 10 pod „Na kursach” 28907

### Kucharz

pierwszorzędny poszukuje posady na bardzo skromnych warunkach zaraz, Łask, zgłoszenia Kurjer Lwów, Zimorowicza 10 pod: „Kucharz pierwszorzędny” 28921

### Wolne posady

Zgłoszenia w tej rubryce umieszczamy do 15 słów bezpłatnie

### Kursy szoferskie

Łaż. A. Juhrego Lwów, Koperska 54. Wpisy codziennie. Opłata ratami. Zadzajcie isafarmacji. 28926

### Różne

#### Tanio

suknie, bluzki, spodnice, szlafki, fartuszki, pończochy, reformy poleca: Szekalska, Lwów, Halicka 12, I piętro. 1270

#### Albumy

DYPLOMY i adresy honorowe księgi pamiątkowe, OPRAWY REPREZENTACYJNE i bibliofilskie — wykonuje artysta introligator KRZYWIECKI Lwów Leona Ssolechy 22. 1351

#### Tel. 51-89.

Lwów, ul. Zybkiewicza 2 I p. drzwi 2. Przepisywanie na maszynie. Strona 20 gr. Kopie 5 gr. również w języku niemieckim i franc. 1106

#### 1 obraz

wart jest 1.000 słów — tak mówi chiński przysłowie. O tem należy zawsze pamiętać! Umysł ludzki szybciej zapamięta obraz, aniżeli słowa. Dlatego każdy druk reklamowy — a więc i ogłoszenie — powinien mieć klizę. 26116

#### Uroda

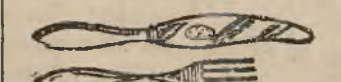
Gabinet nowoczesnej kosmetyki Lwów, Ratowskiego 6. Usługi wszelkie usterki cery. Ceny niskie. 28952

### Czy żyjesz

aby tylko żyć? Życie ma swoje powaby, życie można wykerzysać. Dla mądrego nigdy nie jest zapóźno! Można żyć, tworzyć i radować się! Trzeba jednak umieć dużo zarabiać. Stosując zasadę: wielki obrót — mały zysk i reklamując się stale i celowo w Kurjerze Lwowskim nawet w obecnych czasach możn zarabiać. 76099

### Kufry

wulizki, teczki, torebki damskie najsolidniej naprawia, odnawia — Baresz Lwów, Zimorowicza 7. 193



Łyżeczkę bezpłatnie srebrnymi dla udowodnienia trwałości srebrzenia „Galwaeoplat” Lwów, Kopernika 14 naprzeciw Kina. 1311

### Urządzenia

oświetlenia elektrycznego — dzwonek, telefonów, gromofonów, wykonuje tanio i solidnie „Elektra” Lwów Pasaż Mikolascha tel. 10-85. 1144

### Ubrania narciarskie

damskie, męskie, dziecięce, gotowe i do miary bajecznie tanio wyłącznie w nowoczesnej wytwórni odzieży sportowej „CENTRUM” Lwów, Skarbowska 4, tel. 72-84 naprzeciw kina „Atlas” 1768 P. T. publiczności. 2876

Chean skutecznie w Zapięcie Nabrówskie przeprowadzić reklamę

należy adresować tylko

## Kurjer Zachodni

Senowice, ul. Pilsudskiego 4.

Spieszmy do katolickiego MAGAZYNU OBUWIA

„JOT-ES”

Lwów, pl. Kapitulny 2 i p. zapoznać się w najnowsze jesiennie fasony. Obuwie męskie, damskie i dziecięce znane ze swej solidności — po cenach najniższych 501